

SLOVENSKI TEDNIK

Leto - Año VI.

No. 286

"EL SEMANARIO ESLOVENO"

Cena 10 cent.

Uredništvo in upravnništvo

U. T. 59 - 3667 Calle AÑASCO 2322

Buenos Aires, 19. januarja 1935

Naročnina za pol leta \$ arg. 3.—; celo

letu \$ 5.—; Inozemstvo Dolár 2.—

List izhaja ob sobotah štirikrat mesečno

CORREO
Argentino

TARIFA REDUCIDA

FRANQUEO PAGADO

Concesión 1551

Sprejemanje strank vsak dan od 15.—18.

KAJ SE SNUJE V VILLA DEVOTO

V Villa Devoto je največja slovenska naselbina. Mnogo naših rojakov ima tam prav lične hišice, ki jih krasijo lepi vrtovi. Marsikdo bi imel še vse lepše narejeno, če bi ne bilo te občutne krize, ki objemlje ves svet in tako tudi našim marljivim rojakom ne prizanaša.

Zadnje čase pa se je pričela naša naselbina v Villa Devoto tudi kulturno udejstvovati. V ulici Novaro 5201 so ustanovili društvo, ki je že pričelo s pevskimi vajami. Zanimanje tamošnjih naseljencev za to društvo je veliko, ki se bazira na pravem temelju kulturnega in gospodarskega napredka.

Organizatorji so podvzeli popolnoma pravilne korake, da je v izseljeništvu treba stremeti predvsem za kulturnim in gospodarskim razvojem, brez vsake politične primesi. Tembolj jih v tem prepričuje zavest, da so si z velikim trudom in naporom dosegli lastno stanovanjsko osamosvojitvev, nekateri tudi gospodarsko s tem, da so pričeli kako obrt na svojo roko in jim bo toliko lažje doseči kaj večjega v skupnosti.

V življenje je treba gledati od prave strani, brez praznih iluzij. Zmagujejo samo tisti, ki so po duhu in telesu močni. Prihodnost bo naša, ampak si jo je treba znati kulturno in gospodarsko osvajati. Tisti, ki samo kričijo, z delom pa ničesar ne dokažejo, so podobni otrokom, ki jih čaka huda šiba — razočaranje.

Ko je bil urednik Slovenskega Tednika preteklo soboto povabljen v Villa Devoto, je dobil utis, da imajo društveniki zdrava kulturna in gospodarska načela. Govorili so celo, da bi si kaj kmalu kupili lastno zemljišče na katerem bi postavili lastni skupni dom. Ta misel je izvrstna. Če je bilo enemu mogoče si postaviti lastni dom, bi bila to za skupnost, skoro bi rekli, igračka. Treba je samo nekoliko dobre volje in skupnega smisla ter dobro pripravljene načrta. Vse to pa bodo rojaki v Villa Devoto lahko dosegli, ker so si postavili za načelo, da nočejo v svojih vrstah trpeti nikakih političnih nestrpnosti. To je popolnoma pravilno, kajti pri naših rojakih se često spravlja v ospredje politična vprašanja brez pravega temelja, dočim se kulturna in gospodarska vprašanja zanemarjajo.

Če je kaka država kulturno in gospodarsko visoko, je istotako tudi politično močna. Enako je treba razumeti tudi organizacije in društva. Delavci, ki se kulturno in gospodarsko osvajajo, delajo za socialno preuredbo na svetu in se bližajo svobodi.

Rojaki v Villa Devoto! Ne dajte se prepričati od svojega koiaka. Stopajte pogumno po poti, ki ste jo začrtali. Boste videli, da boste lahko v nekotikem času pokazali uspeh in takrat bodo pristopili v vaše vrste tudi tisti, ki sedaj morda omahujejo ali imajo morebitne predsodke.

Slovenski Tednik vam bo vsestransko šel na roko, da boste lahko v stalnih stikih z vsemi, ki se zanimajo za skupni kulturni in gospodarski pokret v Villa Devoto.

PLEBISCIT V POSAARJU

Nestrpnost in radovednost celega civiliziranega sveta je bila obrnjena v prvih dneh tega tedna na izid, nad vse v miru oddrzanega ljudskega glasovanja v Posaarju. Sicer ni bilo dvoma o izidu, tembolj ker se je pred tedni že rešilo to vprašanje na znani konferenci v Rimu, med francoskimi in nemškimi delegati z posredovanjem delegata Zveze narodov barona Aloisi.

Toda kljub temu je presenetil odstotek v prid Nemčiji, katerega niti sami Nemci se ga niso nadejali. Lahko se trdi da je celokupno saarsko prebivalstvo složno glasovalo za Nemčijo, brez razlike političnega, verskega in socialnega prepričanja. Ker 9% za "status quo" in niti 1/2% za Francijo ne prideta v poštev.

Ta ogromni odstotek in to v vseh 83 občinah Posaarja, je odstranilo drugo nevarnost, ki je pretila evropski javnosti, namreč dodelitev gotovih občin Franciji ali pa obdržanje sedanjega stanja v teh občinah, če bi bile imele Nemčiji nasprotno večino. Seveda v tem slučaju, bi ne bila Nemčija mirovala in gonja nacijev bi nadaljevala vznemirjati svet.

Toda nekaj novega, ali pa kakor se hoče vedno staro, nam zopet predočuje to ljudsko glasovanje, namreč, da krvno sorodstvo vsekakor in še vedno je temelj družabnega življenja med človeštvom. Gotovo tu se ne more predboevati, da ljudstvo je bilo le enostransko razsvitljeno, ker je brezdvoma baš propaganda, ki je bila nasprotna narodnosti, uživala kolikor toliko zaslonbo v ljudeh, ki jih je postavila Zveza narodov, da vodijo vladne posle v teh 15 letih mednarodne uprave Posaarja. Niti slabi položaj v katerem se nahaja Nemčija, toliko politično kot gospodarsko ni odvrnilo posaarsko prebivalstvo, ki je takorekoč glasovalo proti svojemu materjelnemu dobrobitju, od svojega narodnega idealizma in to je tembolj za upoštevati ako vzamemo v obzir visoko kulturno stopnjo nemškega ljudstva.

Res je, da igra med Nemci izredno važnost tudi ona silovita notranja in zunanja disciplina, katera je bistveni del vsega zasebnega in javnega življenja pri Nemcih.

Iz druge strani pa moramo beležiti plemenitost in miroljubnost Francije, ki je imela in ima še vedno ključ situacije v svojih rokah, ker samo na en migljaj od njene strani, bi se vse onemogočilo. Toda ne samo, da je Nemčiji omogočila častno rešiti vprašanje Posaarja, je celo vse potrebno uredila, da sprejme v svoje okrilje, vse one ki se ne strinjajo z izidom plebiscita in takih bo okoli 40.000 oseb, katere bo radovoljno sprejela in jim omogočila mirno sožitje v krogu svojih državljanov.

Izid saarskega plebiscita

Od okoli 550.000 vpisanih je glasovalo 528.085. Za priključitev k Nemčiji je glasovalo 477.199 to je 90,36%, za "status quo" oddanih glasov 46.513 v odstotkih 8,81, za Francijo 2124, 0,4% in 2.249 glasov razveljavljenih.

Izid je že potrjen od zбора Zveze narodov, ter se predvideva, da bo Posaarje tekom meseca marea izročeno Nemčiji.

STAVKA ŽELEZNIČARJEV V CHILE

V protest za neizpolnjene zahteve so železničarji državnih železnic napovedali stavko za 48 ur. Toda ker so oblasti vso strogo napovedale in pričele jemati nove uslužbenec in nastavile celo penzionirane, je vodstvo stavkujočih, proglasilo stavko do nedoločenega časa, kar bo znatno vplivalo na red in enakomerni razvoj v sosednji republiki.

Že sedaj stojé na vsih postajah vlaki z blagom, nakreani z raznimi pridelki, ki se hitro kvarijo kakor zelenjava in sadje, polno vlakov živine je tudi med temi. Vse blago, ki zahteva hitri prevoz. Potniški vlaki so tudi večinoma ustavljeni. Le tu in tam vozi kak potniški vlak, vodjen po inšpektorjih, ali železničarskega polka.

V znak solidarnosti je pričelo stavkati tudi vse delavstvo, ki je uslužbeno pri raznih napravah železnic.

Policija pa je že pričela z lovom na vodstvo stavkujočih, ter je že mnogo voditeljev delavstva aretirala. V enem lokalnu v glavnem mestu je aretirala 270 železničarjev, ki so ravnokar zborovali.

Oblasti pa nameravajo z vsemi sredstvi zadušiti stavko, ter so uvedle vse mogoče, da ščitijo stavkolomilce pri delu.

Ravnatelj državnih železnic Ivan Lagarrigue je izjavil, da bo 5000 delavcev odslovljenih, na mesto katerih se bo uslužbilo nove ljudi. Tako ravnanje ne bo pirneslo nič kaj dobrega, ker se bodo stavkujoči z vsemi mogočimi sredstvi zoperstavili nameram državnih oblasti, tembolj če upoštevamo bojevitost chilenskega delavstva, kakor se je to pokazalo pred nekaj meseci v zadnji ustaji rudarjev.

IZ ŠPANJE

Venomer prihajajo iz te države žalostne vesti o procesih ki se še vedno vodijo napram udeležencem zadnje ustaje. Smrtne kazni, po 10, 20 in več let dan za dnevom prisodijo. Zaporji so povsod nabito polni in izgleda, da še vedno ni konec.

Enemu oficirju od žendarmerije je vojaško sodišče prisodilo 6 let zapora in degradiralo, ker ni dal stredjati na upornike.

Da se postavi Španija v krog moderne fašistične represije vsakega demokratskega gibanja, so tudi tam ustanovili koncentracijske tabore, za sumljive protidržavne elemente, tabori kot so v Nemčiji, v Italiji pa oni prosluli južnoitalijanski otoki.

Bivši minister De los Ríos, je v francoskem

listu "Le Populaire", poročal o grozodejstvih španskih oblasti po zaporih. Nanašajoč na ta članek je španski ministerski predsednik Lerroux, baje dal nalog, da se uvede stroga preiskava, ter da se mora kaznovati vse, ki so izlorabili svojo oblast.

Jugoslovanska—madžarska pogodba

V madžarskem mestu Udvard je ogrsko-jugoslovanska komisija za obmejne spore podpisala pogodbo, da v bodoče se bodo vsi spori ob mejah poravnali mirnim potom.

Na dalje se regulira obdaveenje posestev, ki imajo zemljišča v obeh državah, istotako se je odločilo, da obmejne policijske oblasti morajo vedno stati v medsebojnih stikih. Pogodba je plod mnogomesečnega pogajanja.

Ruski predlog Nemčiji

Sovjetska vlada je stavila nemški predlog, da se zopet obnovi trgovske stike med obema državama. Rusija predlaga, da naj bi Nemčija dovolila 200 milijonski kredit za dobo 5 let, katerega bi Rusija uporabila za nakup materijala v Nemčiji.

Nemčija se pa ne upa, to brez nobene posebne garancije izvršiti, ter zahteva, da mora ruska vlada garantirati. Istotako hoče, da ji Rusija v naprej plača surove izdelke, katere mora Nemčija nakupovati v inozemstvu.

ZVEZA NARODOV PROTI PARAGUJU

Ker je Paragvaj nepovoljno odgovoril na vabila mednarodnega zbora za sklenitev miru z Bolivijo, je komisija za Chaco v Zvezi narodov odredila, da se dvigne zapora za dobavo orožja Boliviji, ter da se to zaporo na račun Paragvaja poostri.

Odredba je sicer bolj moralnega pomena, ker Bolivija in Paraguay sta nemoteno naprej dobavala orožje. Paragvaju ni niti potrebno kaj nakupiti, ker ima bolivijanskega dovolj še za leto dni.

Na bojiščih Paragvajci še vedno pritiskajo na bolivijske postojanke in vsako toliko beležijo kak uspeh. Glavni napor Paragvaja se vrši okoli utrjenega mesta Villa Montes ki tvori ključ v bogato petrolejsko cono. Villa Montes je že obdan od visokih hribov, ter bo precej trd oreh za paragvajске čete, tembolj ker je tem težko dovažati do tja težko artilerijo, ki je potrebna za pobijati v gorovju ugnezdene bolivijske artilerije. Bržkone bo skušalo paragvajsko vodstvo obkoliti Villa Montes in odrezati od zaledja, kot je to storilo z močno utrjeno točko Bahilvan ob Pileomayu.

OBDOLŽUJEJO ZINOVIEVA IN KAMENEVA

Sovjeti so objavili poizvedovanja glede umora komisarja Kirova. Obdolžujejo deset znanih komunističnih voditeljev med njimi gori navedene, da so vsled njih propagande ki so jo delali v zadnjih časih, upostavili in širili duh kontrarevolucije, ki je dovedel do tega umora. Njih glavni stan je bil takozvani "Center Moskva" in "Center Leningrad", kjer so se ti zarotniki shajali. 19 oseb je stavljenih vsled te zarote pred vojaško sodišče.

MUSSOLINI MINISTER KOLONIJ

Bivši minister kolonij De Bono je bil imenovan, za visokega komisarja vzhodnih afriških kolonij, vsled tega je prevzel Mussolini tudi to ministerstvo. Gotovo so se tu dogajale kake nerednosti, katere se hoče sedaj zakriti ali onemogočiti. De Bono, sledi isti usodi kakor Balbo, izgon v kolonije.

PO PLEBISCITU V POSAARJU

Svet Zveze narodov je precej časa kolebal, ali je za izročiti ali je za zahtevati kake sigurnosti od Nemčije. Navdušenje ki je prevzelo prebivalstvo v Posaarju, se je na mnogih krajih spremenilo v gonjo proti ljudem, ki so osumljeni da so proti nacijem. Grožnje in dejanski napadi so se vršili na več krajih, tako, da ti ljudje oblegajo francoski konzulat proseč za potnice za izselitev v Francijo. Število teh cenijo na 5000. Mnogo judov pa je že prekoručilo mejo.

Velevlasti v prvi vrsti Anglija in Francija so prvotno vplivale na svet Zveze narodov, da se izroči samo en del Posaarja, potem pa ko je obljubila Nemčija, da bo Posaarje demilitarizirano, to se pravi, da ne bo smelo v tej provinci se nahajati nobeno vojaštvo in nobenih vojaških naprav, se je odredila izročitev celokupnega ozemlja Posaarja.

BALKANSKA ZVEZA ZBORUJE

Ministri zunanjih zadev, Jugoslavije, Grčije, Turčije in Romunije so se sestali v Ženevi, ter pretresujejo zadnji rimski dogovor med Mussolinijem in Lavalom.

OKNO V SVET

Rim. Hčerka bivšega španskega kralja, Beatrix se je v pondeljek poročila v Rimu z rimskim vojvodom Aleksandrom Torlonia. Slednji je sin silno bogate Amerikanke, ki je svojčas poročila vojvoda Torlonija, iz stare rimske patricijske družine, iz katere je že več papežev izšlo. Pri poroki je bila navzoča italjanska kraljeva družina ter 50 tujih kraljev in princev. Mati novoporočene, bivša španska kraljica ni hotela prisostvovati poroki, baje ker novi zet ni kraljevske krvi. V resnici pa ker so si v sporu z možem.

Novoporočence je sprejel tudi papež v avdiciji in jim dal blagoslov. Drugi dan so odpoštovali v Pariz k bratu, bivšemu princu Asturije, ki se je tudi poročil z njemu neenakovredno, vsled tega je zgubil pravico do nasledstva na španski prestol. V Parizu ostane novoporočeni par 3 dni, odkoder se popeljejo v London posetiti mater. Od tu se vkreajo v Ameriko, kjer jih čaka brez dvoma sijajni sprejem v krogu dolarskih magnatov.

New-York. Proces proti Hauptmannu gre proti koncu. Izprašani bodo še strokovnjaki ki morajo ugotoviti ali je pisava v pismih dobljenih od Lindberga, Hauptmanova.

Moskva. Stalin, Kaganovič, Kalinin, Voršilov in Molotov se učijo, da nastopijo v filmu, ki se bo imenoval "Sovjetska Zveza" in ki bo v kratkem izgotovljen.

Ufa. Najvišja sodna oblast, je obsodila na smrt 2 delavca in dva na 10 let ječe. Imenova-

ni so ukradli na ladji na kateri so delali alkoholične pijače, katere so popili in v pijanosti zažgali ladjo.

Rim. Znani letalec Donati, ki drži rekord za najvišji polet, namerava v družbi z letalcem Biseo, napraviti nepretrgani polet iz Italije v Tierra del Fuego (Argentina). Pot meri kakih 14.000 km.

Trst. V gledališču Verdi je pričela lirična sezona. Ob nabito polnem gledališču se je uprizorila Wagnerjeva opera "Lohengrin" pod vodstvom ravnatelja Hermann Scherschen.

Budimpešta. Prevzel je ministerstvo poljedeljstva Koloman Rerany, veliki nasprotnik veleposestnikov. Novi minister namerava razdeliti veleposestva.

Berlin. Letalo od Lufthanse, ki je nosilo pošto za južno Ameriko je ponesrečilo blizu Konstanea (švicarsko-nemška meja). Pilot in spremljevalec so ubiti. Pošto so baje rešili.

Bela Cerkev. V bližini tega mesta je prispel neki kmet s ženo na slavlje pravoslavnega božiča k bratu. Med pojedino je bil zvalil brata in svojo ženo na prosto, kjer jih je napadel in umoril, odrezal jim je glave ter jih vrgel skozi okno na mizo med ljudi, ki so ravnokar jedli. Zločin je bil izvršen zaradi ljubosumnja.

Dunaj. Izid plebiscita v Posaarju je tudi tu izzval veliko presenečenje, vladni krogi boječ se navdušenja ki bi prevzelo prebivalstvo tu in onstran meje je znatno ojačilo obmejno stražo in alarmiralo vse vojaštvo v državi, da bi se zoperstavilo kakemu puču nacijev. Istotako krožijo vesti, da so Italjani koncentrirali vojaštvo na avstrijsko-tirolski meji.

Mexiko: Vsled remirov, ki so se dogodili v Tacubaya minoli teden so oblasti aretirale 52 katoličanov.

Washington. Celokupni prejemki prebivalstva Zedinjenih držav je znašalo v letu 1929 82 milijard dolarjev, v letu 1932 pa 49.7 milijard v letu 1933 pa samo 46.8 milijard.

Iz navedenih števil je najbolj razvidno uboštvo, ki je vladalo in ki vlada še danes v Sev. Ameriki, če se vpošteva da pretežna večina teh zneskov pripada delavskim mezdam.

Dublin. Nemški komunist Toller, ki se nahaja v tem mestu, je hotel držati predavanja. Na pritisk nemškega konzula so pa oblasti "Svobodne Irske Republike" prepovedale predavanja in zagrožile Tollerju, da ga deportirajo v Nemčijo. Irska republika je kakor znano strogo katoliška.

Praga. Ministerski predsednik Malipeter je napovedal, da se bo bavila vlada z pobijanjem brezposelnosti. V to svrhu se bodo začela veličanska gradnja novih cest, ter bodo skrčili delovni čas na 40 ur tedenskega dela. S temi ukrepi se upa povišati splošno delovanje za 15 odstotkov.

Madrid. Ministerski predsednik Lerroux in vodja desnice sta se sporazumela, ter je privo- lil Lerroux zadnjim eno ministrsko mesto in 12 mest deželnih guvernerjev. Gil Robles imenovan vodja bi prevzel notranje ministerstvo, kar pomeni da pride Španija v roke monarhistično-klerikalne struje.

ARGENTINSKE VESTI

INFLACIJA ARGENTINSKE VALUTE

Pred dvema meseca smo poročali da namerava tuk. vlada gotove ukrepe na finančnem polju, katerih končni rezultat bi bil, da bi vrednost pesa znatno padla. Svoječasni nastop vseh večjih časopisov je mogoče vplival da se ni nameravalo izvedlo. Toda te dni se javlja, da je vlada tozadevni načrt že odposlala zbornicam v odobritev. V slučaju, da bi se res prišlo do tega, bi bilo naše izseljeništvu prizadeto, posebno pa imejitelji prihrankov, ker bi se jim znižala znatno vrednost, recimo v primeru drugih valut. Jasno, da bi se to tudi občutilo na plačah, ki bi se ne tako hitro povečale, v razmerju z zmanjšano vrednostjo denarja, kar pa se bo takoj opazilo pri nakupu vsakovrstnih potrebščin. Vprid pa bi prišlo lastnikom nepremičnin, hišnim posestnikom, tembolj če so zadolženi.

ARETACIJA SUMLJIVIH OSEB

V zadnjem času je bilo vprizorjenih več bombnih atentatov na različne lokale tukajšnjih političnih strank. V nekem gledališču kjer se je vprizarjal šaljivi komad, ki je bajé po mnenju gotovih ljudi sramotil sedanji nemški režim, se je izvršil napad na gledalce. Razna streljenja, da bi se neka druga gledališka dvorana uničila, so primorale oblasti k delovanju, ker je bilo očitno, da izhaja in da je to vse organizirano, od gotovih krogov.

Posebno se je zavarovalo dotično dvorano in res pred par dnevi so oblasti aretirale šest oseb, ki so hotele vstopiti v dvorano na katerih se je našlo snovi, ki bi povzročile v kratkem času velikanski požar.

Osebe so celo priznale, da je bil njih namen zažgati dvorano. Radovedni smo kako konča ta zadeva, ker krogi iz katerih izvirajo take grozne nakane so poznani kot najbolj reakcijskarni.

MESTNA KRONIKA

ŽRTEV POULIČNEGA NOGOMETA

Da je glavna točka tukajšnjega ljudskega mišljenja football ve že vsak otrok. Kako silno privlačna je ta zabava buenosajreščanom nam dokazuje to, da so v letošnji sezoni za prvenstvo Argentine, ki ga igra 14 nogometnih društev, pri eni taki tekmi inkasirali 56.780 pesov!, medtem pa celi svet joče, da je brezposelnost in mizerija v Bs. Airesu! — Mi bi pa rekli, da dokler se lahko zbere skupaj tako ogromno svoto denarja za gledati 90 minut 22 fantov igralcev, ki so mastno plačani, kako tekajo za žogo, še ni mizerije. Tu vse brea žogo, otrok, ki komaj shodi že teka zanjo in vika kateri klub je njegov ljubljeneec. Koliko nesreč se zgodi po ulicah samo radi igranja žoge, policija kolikor more preprečuje igranje in breanje po ulicah a vse nič ne pomaga komaj izgine policaj za vglom potem ko jih je razgnal so že zopet skupaj in siga....

Tako breanje po ulicah je v torek stalo življenje 17 letnega mladeniča, ki je bil edino upanje vdovele matere, da jej kdaj kaj pomaga, a je njegova smrt pokopala z njim vse njegove nade. Imenovani je pred par dnevi igral med

ulicama M. Cervantes in L. de Vega football, tekem igre ga je eden komponent nasprotnega banda brenil v glavo ter mu s tem povzročil notranjo rano, zaradi katere je v torek izdihnil v bolnišnici Salaberry kamor so ga prepekljali.

ELEKTRIČNI TOK GA JE USMRTLIL

V tovarni železnih škatel v ulici Aribenós 2355 se je v torek pop. zgodila težka nesreča, pri kateri je zgubil življenje 24 letni delavec Pedro Martini. Imenovani je delal z nekim aparatom za vrtanje na električni pogon. Žica, ki dovaža tok v aparat je bila zelo slabo aisolirana, kar je povzročilo, da je prišel kontakt v ročaj aparata za katerega je držal Pedro in tako močno zadell v nesrečneža, da se je na mestu zgrudil. Njegovi tovariši, ki so stali v bližini so skočili k njemu misleč, da mu je prišlo slabo, a so se na žalost prepričali, da je mrtev.

NAPAD NA ŠOFERJA PRED DRŽAVNO PALAČO

Drznost metropolitanskih napadalecev dan na dan narašča. V jutranjih urah pretekle srede, sta dva neznanca napravila pravi rekord v tej stroki, s tem, da sta napadla enega šoferja "kolektiva" ravno pred državno palačo na Plaza Mayo. — Približno ob 2.30 zjutraj je prispel Emilio Fernandez s svojim avtom "colektivo", do ulice Victoria in Paseo Colon, kjer sta ga nenadoma ustavila dva neznanca in z samokresi v rokah zahtevala od njega ves denar in vrednosti, ki jih ima pri sebi. V strahu za svojo kožo jima je izročil svoto 25 pesov in srebrno uro vredno drugih 20. Ko sta enkrat imela denar sta ga prisilila jzstopiti iz avta, v katerega sta vstopila in se urno odpeljala. Po nekaj urah s onašli avto zapuščen na Av. Costanera in Estados Unidos, napadaleca pa policija do sedaj zama nasleduje.

Zavod sv. Cirila in Metoda

sprejema dečke v popolno varstvo.

Obrnite se pismeno ali osebno na:

ASILO LIPA, VILLA MADEIRO C.G.E.A.

(Bs. Aires)

Mala pošta

S. M., Santiago del Estero: Tukaj je slovenskih deklet mnogo in tudi poročila bi se nekatera rada, samo jih nič kaj ne mika iti ven iz mesta. Najbolje, da pridete sem se poročiti, potem pa ko bo enkrat žena, bo šla za vami kamor boste hoteli Slovenski Tednik posreduje za ženitev v smislu stavljanja tozadevnega oglasa, proti plačilu. Pozdrav.

Ulica José A. Terry: Naslov avtorice "Čujte fantje mladi", bomo v drugi številki povedali vsem, če do takrat ne dobimo nič za tiskovni sklad. Dosedaj vse kaže, da bo urednik ostal z dolgim nosom in da se boste fantje ženili. Pozdrav.

Čujte fantje mladi: Za punco, ki je poslala ženitno ponudbo, se kar lepo ubrišite. Ko je bil list že v tisku je poslala en peso za tiskovni sklad. Obenem je pisala, da njej ni potreba iskati fanta po časopisu, da se je hotela le malo ponorečevati iz nas ubogih moških. Seveda jo je stal ta "špas" po zaslugi urednikove "bistre glavice" en peso.

"No", je nisala dalje. "Jaz nisem ena tistih, da bi se gledala za en peso, kadar se gre za podpreti naše skupno glasilo Slovenski tednik, vendar od Vas tov. urednik ni lepo, da me tako brezvestno zerabite za vrat."

Tako vidite dragi fantje, vas je urednik rešil "enfriiranja", ki vam ga je nameravala prizadjeti ta presneta punca. Hasta pronto!

Iz uredništva

Tončka B. Kot zelite. Pozdrav.

Anica J. Pesem "Ob slovesu" je nerazumljiva in sicer je nerazumljiva, ker si sama sebi očitata nezvestobo do fanta, ki ste ga imela v domovini. Morda je prej on pozabil na vas in šele potem vi na njega, ampak tega v pesmici ni zapisanega. Zato je pesem zletela v koš. Pozdrav.

A. Š. Vaš članek je odbor odklonil za priobčitev. Pozdrav.

Naslove od kogarkoli uredništvo ne daje nikomur. Kdot želi poizvedeti kje se nahaja ta ali oni, lahko to napravi potom lista proti odplačilu. In kdor ima namen se bo že potem javil.

VI LAHKO ŽIVITE BREZ SKRBI

ČE ZAUPATE VSE VAŠE BANČNE OPERACIJE NA

Banco Holandés

SLOVENSKI ODDELEK

Centrala: Bm. MITRE 234, Buenos Aires; Podružnica: CORRIENTES 1900

ZAKAJ?

ZATO KER, potom BANCO HOLANDES lahko nakažete Vaši družini denar VARNO, HITRO in z NAJMANJŠIMI STROŠKI.

ZATO KER, BANCO HOLANDES plača za Vaše hranilne vloge NAJBOLJŠE OBRESTI.

ZATO KER, pri BANCO HOLANDES lahko kupite prevozne karte za najboljše in najhitrejše parnike, po najnižjih CENAH.

VAŠ DRUGI DOM: BANCO HOLANDES

Pridite osebno ali pa nam pišite — da se boste perpričali.
Uradujemo od 8.30 pa do 19 ure. Ob sobotah do 12.30.

DRUŠTVENE VESTI

PEVCI

Odslej bodo pevske vaje za moški zbor ob sredah in petkih. Prve vaje za moški zbor bodo v petek 25 t. m. Pridite vsi točno.

Pevovodja.

SESTANEK

Dne 27 t. m. bo pevski sestanek. Prisotnost obvezna za vse pevce in pevke.

Načelnik.

SEJA

Odborova seja SPD. I. se bo vršila 23 t. m. ob navadni uri. Več točnosti.

Tajnik.

PIK—NIK

Ker je bilo preteklo nedeljo slabo vreme, je SPD. I. odložilo pik-nik za jutri to je 20 januarja. Ta dan pa se bo vršil pik-nik nepreklicno, če le ne bodo pravcate vile padale.

Odbor Slovenskega prosvetnega društva I. je pik-nik sijajno organiziral. Ves dan bo igrala na novo ustanovljena društvena godba. Na programu so razne tekme, moških, žensk in otrok. Obeta se res zabava, kot še nikoli. Ni treba še posebej povdarjati, da bo pevski zbor marsikatero lepo pesmico zapel.

Odhod iz prostorov SPD. I. s kamjoni ob 6 uri zjutraj. Rojaki in rojakinje! Pridite polnoštevilno na ta pik-nik ter pripeljite s seboj tudi svoje prijatelje in znance. Bodete videli, da se ne boste kesali lepega izleta v naravo. Nasvidenje torej v San Isidro.

Tajnik.

PIK — NIK.

Kakor bo vsem znano sta besedi Pik-Nik angleškega izvora, pravilno se jih piše pick-nick. Besede, kakor skoraj vse besede v angleščini imajo mnogo pomenov, kako so pa zadobile ta pomen, hočemo tu na kratko razložiti.

Dosti poprej predno se je udomačila na kontinentu Evrope in v drugih delih sveta, takozvana angleška sobota, se je to praznovalo v Angliji, kjer so jo imenovali "week-end", beri "vik-end" in pomeni week, teden; end, konec; toraj konec tedna.

Takorekoč pri vseh slojih na Angleškem je

bila navada v soboto popoldne iti na deželo, tem več naloženi mošnjček, tem daljši. Gospoda v njih gradove in lovske šalete. Ker pa večina ni hodila v vasi v gostilne, marveč se je ustavljala na polju, ob rekah, ali jezerih, so bili primorani nositi seboj jedila in pijače. Vsled pomanjkanja stolov in miz in tudi jedilnega orodja, so jedi na kakem prtju raztresili in jih dovedli z rokami do ust. Kaki šaljivec se je zmislil, da na sličem način jedo ptice, namreč s kljunom pikajo drobtine, kar je ravno hotel povedati z dvema besedama pick-nick, ki so potem ostale za take pojedine na prostem.

—č.

ZA TISKOVNI SKLAD

Jožef Antonič	\$ 5.—
Od prej	„ 86.—
Skupaj	\$ 91.—

Naročniki in naročnice, čitatelji in čitateljice! Vsak kdor more naj pošlje mal prispevek za tiskovni sklad. Naročnine nočemo povišati, ker so nekateri, ki res težko plačajo še tako malenkostno svoto petih pesov, ali pa še te nemorejo vsled brezdolja ali velike družine. Zato pa tisti, ki si lažje kaj odtrgate, prispevajte po svoji možnosti. Odločili smo se za trdno, da mora list napredovati, to pa bomo dosegli le, če se bomo vsi zavzeli zanj. Slovenski Tednik mora biti čisti glas slovenskega življa v Južni Ameriki. Ob vsaki priliki pridobivajte nam novih naročnikov.

V dar dobite

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$,
lepo sliko v barvah
Odrpo tudi ob nedeljah.

F. Quiroga 1275 DOCK SUD
Atelje MARKO RADALJ

Vsem Slovencem naznanjava, da sva odprla lastno prodajalno, oglja, drv, krompirja itd.

Točna postrežba na dom. Se priporoča cenj. rojakom in rojakinjam. Lastnika

J. Trampuž in J. Brišček

Ulica NOVARO 5201 — Villa Devoto

Društvo Kosovo v La Plati

Odlok Jugoslovanskega društva "Kosovo" v Puerto La Plata na svoji seji z dne 13. januarja t. l.

1. Pošlje se 200 dinarjev za vzdrževanje arhiva Jugoslovanske narodne obrane v Zagrebu.

2. Enako svoto, 200 dinarjev, se pošlje Udruženju vojnih invalidov v Beogradu.

3. Za spomenik pokojnega kralja Aleksandra se pošlje prostovoljni prispevek, ki so ga nabrali potom liste sledeči rojaki: Peter Krbelič, Jovan Witas, Mate Kolara in Nikola Ivankovič, skupaj okrog 100 pesov.

4. Sklenilo se je povabiti G. Dr. Mišetiča odpravnika poslov Jugoslovanske vlade pri tukajšnji vladi, v našo naselbino v La Plati eno prijateljsko večerjo.

Nadejamo se, da boste tako dobri, da boste v Vašem listu natisnili te vrstice v zgoraj navedenem smislu.

Uprava našega društva se Vam že vnaprej zahvaljuje ter Vam je v vsakem oziru na razpolago.

Za odbor, tajnik: Witas.

DRUŠTVENA KNJIŽNICA

- 421. Pasia dlaka (spisal Damir Feigel)
- 422. Zvez se je prebudila (spisal Lian F.)
- 423. Istra kliče (spisal Jakob Soklič)
- 424. Hoika nedonošen (spisal Karol Capeh)
- 425. Naši naplavci (spisal Fr. Bevk)
- 426. Za vsak dan (spisal K. Ozvala)
- 427. Kresna noč (spisal Fr. Bevk)
- 428. Sorodstvo (spisal Ivo Šorli)
- 429. Novo metso (spisal Anton Podbevšek)
- 430. Črni bratje in sestre (spisal Fr. Bevk)
- 431. Poslednji dnevi pompejev (sp. C. L. B.)
- 432. De profundis (spisal Aloiz Grad.)
- 433. Robinzon (spisal Bogomil L.)
- 434. Zg. proti alkohol. gibanja (spisal Ant. M.)
- 435. Ono vadis (spisal H. Siekiewicz)
- 436. Zmisl smrti (spisal P. Borguet)
- 437. Robinzon (spisal B. Udovič)
- 438. Iz starih časov (spisal Nande Vrb.)
- 439. Kratka zg. slov. slovstva. (spis. E. Zore)
- 440. V tem znamenju boš zmagal (sp. I. Graf)

DOMAČE VESTI

Zahvala

Podpisani se zahvalinjem Franu Faganel, ki je vse tako lepo ukrenil, da nisem imel nobenih sitnosti pri vnohlenju mojih dveh mladoletnih sinov iz zasužnjene domovine v Argentinijo.

Zahvaljujem se tudi Mariji Arzetič za skrbno varstvo na prekomorniku.

Jožef Antonič

Z BELVEDERJEM

Med precejšnjimi rojaki, sta v nedeljo prispele mladoletna sinova našega naročnika Jožipa Antonič, Pepček in Angel, kojima želimo veselo bivanje v novi domovini,

DOPISOVANJE

Slovcem v Argentini!

Čitamo v nekem zloglasnem tukajšnjem hrvaškem listu o neki manifestaciji, takozvanih Domobrancev, boljše bi se jih lahko nazivalo Prodancev, katero so jo vprizorili v Cordobi. Ne bi se zaradi te zadeve niti najmanje razburili, ker vemo natančno, komu in kakim namenom to vse služi, moramo pa vzeti to pogledno stališče, ker je v onem poročilu omenjeno, da so tudi Slovenci prisostvovali tej manifestaciji. V kolikor je temu resnica, ne moremo kontrolirati, toda za nas Slovence je to vsekakor, milo izražano, nedopustno.

Ne zastoj smo mi Slovenci od vseh jugoslovanskih plemen najbolj prosvitljeni in razsodni in ne gremo ravno za vsakim kričačem, marveč vsaki sam zase razsodi in deluje. Zategadelj ni ga treznega Slovenca, da odobrava početje one male skupine plačencev, ki zavajajo znatno bolj lahkoverno hrvaško ljudstvo, da gre takim neznačajnejšem in koristolovcem na limanice in to proti interesom samega Hrvastva in Slovanstva v splošno.

Mislimo, da ni potrebno razlagati in dokazovati Slovcem, posebno pa primorskim Slovcem, kdo stoji za celim pokretom takozvanih Domobrancev, saj bo še vedno vsakemu v spominu, da se nahaja poglavar teh rušiteljev edinstva južnih Slovanov, dobro zaščiten, v italjanskem mestu Turin. In tega izdajaleca slovenske narodnosti, v službi fašističnega imperjalizma, ravno ti slavni Domobranci povzdigujejo pri vsaki priliki v deveta nebesa.

Istotako Slovenci iz Kraljevine, če ljubijo svoje domove in svoje Slovenstvo, morajo najenergičneje zavriniti vsako vabilo Domobrancev, ker uresničenje njih želja bi bila neizogibna smrt Slovcem.

Sami Hrvati bi sicer morali že davno uvideti kam jih pelje zavajanje domobrantskih plačencev, saj imajo jasen dokaz v Avstriji in Albaniji, ki so le navidezno samostojne, v resnici pa halpečujejo fašističnemu nasilju današnje Italije.

Slovenci vaša dolžnost je, vedno ko pridete v stike z brati Hrvati, da jim razložite ta dejstva in jasno, pod nobeno pretvezo, da se ne udeležite njih pogubonosnemu protislovanskemu in tudi protisocialnemu delovanju.

Dr. J. HAWN

Ženske bolezni — Maternica — Jačnik —
Prezgodnja ali zakasujena perioda
— Beli tok.

Notranje bolezni — želodec in drobovje.
Gonoreja — Mehur — Obisti.
Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

ZDRAVLJENJE Z

UI TRAVIOLETNIMI ŽARKI

Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

Klici na dom: U. T. 47 Cuyo 7601

SPREJEMA OD 3—5 ZVEČER

NIZKE CENE

Mladinski oddetek

JABLANA

Pred mlinom Franceta K. v vasi Z. na Gorenjskem je stala lepa jablana, ki pe vsako leto dobro rodila. Gospodar je rad prinesel še ob veliki noči jabolko na mizo in se pobahal:

“Vidite, zmerom imam še ob tem času jabolka. Sam sem drevo vsadil precepil in vzgojil”.

To drevo pa je bilo posekano in v ogenj vrženo leta 1917.

V vas so prihajali vojaki, ki so bili namenjeni pred požrešna žrela italijanskih topov. Navadno so bile te čete sestavljene iz Hrvatov in Čehov. Poveljevali pa so jim avstrijski in madžarski častniki. Ti so mučili vojake na vse načine, jih kaznovali za najmanjše pregreške.

Gospodar, že takrat zaveden Jugoslovčan, ni nikoli skrival svojega prepričanja. Zato se je večkrat krepko potegnil za uboge trpine in je bil stalno v prepiru z častniki, ki so mu grozili z revolverji, s preiskavo in tudi z vislicami.

Nekega julijskega popoldneva je dal poveljnik kompanije privezati na jablano vojaka, v civilu učitelja, ker je našel pri njem časopis, natisnjen v cirilici.

Vojak je visel privezan na drevo ves čas, dokler mu ni pritekla kri izza nohtov in se ni onesvestil. Šele potem ga je dal službujoči podčastnik odvezati in ga je pustil ležati nezavestnega pod jablano. Nihče mu ni smel pomagati.

V tem se je vrnil gospodar iz bližnje vasi, kjer je bil po opravkih. Gospodarjeva sinova, desetletni Jožek in osemletni Pavle, sta urno stekla očetu naproti in mu povedala, kaj se je zgodilo. Prav tedaj se je vzbudil vojak iz nezavesti. Gospodar mu je pomagal vstati in ga je povedel k potoku, da se je poživil s hladno vodo.

“Jožek, Pavle, iz drvarnice prinesita žago in sekiro!” je zapovedal oče in sinova sta bila na mah z orodjem pri drevesu.

“Zasekaj jablano od te strani! Dobro! Žago v roke in žagajta!”

Dečka sta hitela, da jima je lil pot z razgretih obrazov.

Kmalu je bila jablana toliko zažagana, da jo je bilo treba le malo poriniti. In drevo polno, nezrelega sadja, je padlo na tla.

Trušč je privabil vojake iz hiše. Tudi poveljnik se je prikazal na vratih in začudeno gledal početje.

“Zakaj ste to storili?”

“Ker je jablana moja in lahko storim z njo kar jaz hočem! Nikdar ne bosta jedla moja sinova sadu z drevesa, na katerem je trpel brat po krvi in jeziku!”

Srditi bliski iz oči oficirja in hvaležni pogledi vojakov so spremljali gospodarja, ki je odhajal v hišo, za roki vodeč oba svoja sinova.

A. B.

ZA DARILA
NAJBOLJŠA IZBERA

Joyería FEDER

ustanovljena leta 1907

AV. SAN MARTIN 2591

U. T. 59, Paternal 0442

Zraven Banco Popular Argentino

Dragocenosti

Ure

Briljanti

Fantazije

Srebrnine

Direkten uvoz

Lastna hiša

Fabrikacija

Najboljša

Perfektno

Popravljanje

NOVOPOROČENCI:

Hočemo sodelovati pri sreči.

Ni večjega veselja na svetu, kot biti povzročitelj nekaterih sreč v hiši drugega.

POROČNI PRSTANI
18 KARATNO ZLATO
OD \$ 12 DALJE

OBIŠČITE NAS

S PREDSTAVO TEGA OGLASA

NAPRAVIMO 10% POPUSTA

ENO DARILO BO VAŠE

VREDNOST \$ 500.00 ZASTONJ, ZAHTEVAJTE JIH

Utrinki iz nase nove domovine

BERAČI — BOGATAŠI

Ko sem pred leti prispel v Argentino spoznal sem po malo mesecih Nemca — Kuss se je imenoval, — ki mi je, ko Argentine še nisem poznal kot jo danes, rekel: "Argentina je dežela neomejenih možnosti, ali za doseči jih, je treba korakati preko mrličev." Prvi del stavka bi se mi že dopadel, drugi pa ne. Za korakati preko mrličev je treba imeti poseben dar in okus, ki ni vsakemu dan, takozvano "cara de sinvergüenza" (obraz brezstidneža) kakor Argentineci pravijo.

O takih brezstidnih beračih — bogataših vam hočem tu govoriti, ki o njih hrani mnogo prezanimivih podatkov argentinski policijski muzej, kjer sem črpal večino podatkov. Niso to običajni berači, ki bom o njih govoril, so to berači — umetniki v svoji stroki, nič manjši kot je bil Caruso v petju, Shakespeare v slovu in Verdi v glasbi. Ako bi se vsakemu beraču v Argentini to pospešilo kar se je mojim izvoljencem, bi se vsakdo vrgel na ta posel, kdo bi pa potem dajal? Tudi se hočem zavarovati proti napačnemu mnenju v stari domovini, da ne bo kdo tam rekel, češ: v Argentino jo dajmo, tam celó berači obogatijo! Je pa popis teh prosjakov markanten dokaz, da je in ostane Argentina "un gran país" (velika dežela) kajti zbrati v enem samem dnevu kar 105 pesov, kar bi bilo po današnji valuti 1300 dinarjev ali pa 320 lir in to v polni svetovni krizi, to je rekord, ki se ga zamore doseči menda samo v blaženi Argentini.

**

Beračenje je v Argentini ena izmed tistih nadlog, ki jo nihče ne vzame za resno. Pravzaprav je vzamemo za preveč resno. Srečamo možakarja ali žensko, ki nas prosi vbogajme ter postanemo žalostni. Naše srce se razneži, sežemo v žep in damo desetico, ker petice so v Argentini tako redke, da jih mnogi tranvajski ter avtobusni sprevodniki ne vračajo.

"Bog vam plačaj!" je odgovor. Nadaljuje mo pot v blaženi zavesti, da smo storili dobro svojemu bližnjemu. V glavi nam sicer zašumi,

in spomnimo se, da smo pred leti čitali knjigo Francoza Bergeret-a, ki pravi da je miloščina dajati nemoralno, ker pomnožuje napake ter upropašča onega, ki sprejema.

Ali v šoli, v domačnosti v uradih, v knjigah za mladino, v trgovinah, vsepovsodi kjer se nahajajo delavni ter pošteni ljudje čujemo pogosto sledeča protislovja: "Delo povzdiguje človeka".

"Dajati miloščino revežem je počaščenje nas samih."

Takole mi je govoril pred dnevi znanec (da si ne soglašam z vsemi točkami):

"Vemo, da večina prosjakov — moški in ženske — so osebe, ki bi lahko delale. Ako so med njimi takšni, ki vsled starosti ali bolezni ne morejo delati, vlada ima zavetišča in bolnišnice. V zavetišču za prosjake je prostora za mnoge. Ali ne gredó. Nočejo iti. Ne prija jim. Dajejo prednost ulici da izrabijo filantropična čustva, da se obogatijo. Neredko pobegnejo iz zavetišča za prosjake, da se posvetijo ulici."

**

Marsikoji bo rekel: "Saj z miloščino nihče ne obogati!" To ni res. Vsaj za Argentino ne!

Gradivo, koje hrani policijski muzej nas pouči, da imamo v Buenos Airesu berače, ki so lastniki hiš, ne morda hipotekiranih marveč polno plačanih.

Kaj nam pové muzej o Roque Ferrariju? V muzeju so popisana vsa pustolovstva tega prosjaka—umetnika. Tam so njegove fotografije od 20 let nazaj. Prva fotografija nam predstavlja 14 letnega dečka, ko je začel prosjačiti kot spremljevalec slepeca. Slepec ga je zatožil, ker mu je odvzel večino "zaslužka". Nato se je Ferrari osamosvojil. Predstavljal se je kot nesrečnik, ki je pri železniški nezgodi izgubil obe roki. Laž! Dal si je privezati obe roki čvrsto ob truplo povrh pa je vrgel površnik. Prazni rokavi so vzbujali usmiljenje. Marsikoje oko se je porosilo...

V žepe površnika je deževalo denarja. Par let pozneje se je prelevil v slepeca. Spremljal ga je suhljat pes, ki pa je bil izborno podučen.

Kedar je švignila mimo kaka gospa, ne da bi bila opazila slepeca, je začel pes lajati, da opozori mimoidočo na miloščino. Nekega dne mu je psa odvzel pasji lovec, "slepec" pa je letel 3 kvadre za vozom ter grozil s palico.

Nato se je Ferrari prelevil v vojnega invalida. Fingiral je italjanskega rezervista, ter dosegel, da mu je "Comitato di guerra" priznal invalidno rento. Z leti se je jela miloščina tako množiti, da si je kupil za 33.000 (reci trideset tisoč pesov) hišo v predelu Flores v ulici Convención. Pozneje je kupil drugo hišo v predelu Belgrano, ki jo je pa prodal za 20.000 pesov. Ob nedeljah ne prosi vbogajme. Se obleče gosposko ter gre na sprehod. Ne krađe. Hodi na "remate" (dražbe) zemljišč. Je samec, ne kadi in ne pije ne igra v loteriji, še manj se ga vidi pri konjskih dirkah....

**

Drug naš občudovanec je Bernard Zanini. Z izkupičkom miloščine, igrajoč na orgelje si je kupil hišo v ulici Viel. Stala ga je nič manj ko 20 tisoč pesov. Razen tega je lastnik dveh tovornih vozov s priprago in konji. Je oče 6 otrok, ki gredó po njegovih stopinjah. Eden je "slep", drugi "kruljav" tretji "gluhonem" itd.

Zanini izborno imitira kruljavost. Včasih je "slep" kakor pač okoliščine nanesejo. Že več let hodi z eno samo nogo. Drugo nogo ima zaobrnjeno od kolena navzgor ter privezano h krači. Izpod kolen navzdol ima leseno nogo. Zanimivo je, da se mu je privezani gleženj vsled pomanjkanja krvotoka začel manjšati ter konečno sušiti... Sosedje domnevajo, da ima kje na vrtu svoje hiše zakopan denar.

**

Tretji v vrsti je Genaro Silva, prav klasičen tip prosjaka. Prosi vbogajme v predvorih velikih buenosajreških cerkvá kot: Katedrala, "Merced", "San Ignacio", "Socorro". Daje prednost cerkvam kamor zahajajo bogati ljudje. Po drugi strani pa dobro vé, da se aristokratski verniki ne pečajo mnogo s tako malenkostjo kot je nikelnast drobiž. Včasih vsled pomanjkanja drobiža je prosjak "primoran" sprejeti papir namesto niklja, ali takšen papir, ki nosi v vodotisku argentinski grb in številko 1.

(Nadaljevanje in konec prihodnjič)

Fotografija "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

NOVOPOROČENCI! Najboljši in najtrajnejši spomin je lepa in dobro izdelana povečana slika, ki Vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebne cene z velikim popustom z ozirom na številno slovensko klientelo.

Poštne slike od \$ 5.— dalje ducat. Obiščete nas lahko vsak dan do devetih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti:

Fotografija "LA MODERNA"

S. Saslavsky

Av. SAN MARTIN 2570

Bs. Aires

Telefon: 59 - 0522

Dr MILOSLAVICH

Zdravnik za notranje bolezni.

Praktikiran na klinikah na Dunaju, Pragi in Parizu.

Zdravi bolezni kože, krvi in spolne bolezni.

Se govori slovensko, nemško in špansko.

PETNAJSTDNEVNO PLAČEVANJE GARANTIRANO ZDRAVLJENJE

Sprejemanje strank od 11 do 12 in od 3 do 7 zvečer. — Ob nedeljah od 9 do 11 ure zjutraj.

Ulica Reconquista 629

U. T. RETIRO 1852

Dekliška Greda

J. K.:

ZVESTOBA DO GROBA

Varuh jo je srdit mahnil naravnost k županu, po novem se mu je reklo sedaj podestá, kjer je upal dobiti nasyeta, kako naj ukrene, da izbije trmo svoji varovanki in spravi vodo lepo na svoj mlin.

Podestá ga je prijazno sprejel in ko mu je Rezikin varuh povedal kaj pravzaprav ga je privedlo danes k njemu, je takoj dobil časa in sta se dolgo razgovarjala o usodi Rezike in Riharda.

"Fanta je treba na vsak način odstraniti", je modroval podestá. "Drugače bo kmalu imel pod vplivom, ne samo Rezike, temveč vso sretnjo. Saj ga ljudje skoro obožujejo. To ti je tiče ne samo pri dekletah, ki se vse ozirajo za njim, temveč pri vseh ljudeh starih in mladih se zna obnašati tako, da jih na mah osvoji. Pa tudi drugače je fant podjeten. Si videl kako je pred letom pričel z lesno trgovino z ničem v žepu in danes mu cvete trgovina, kot bi tebi in meni nikoli. Ej fant je tiče ti pravim. Na Rezikino posestvo noče priti kot berač, da bi se mu kdo ne posmehoval."

Podestá in varuh sta kovala in kovala načrte, kako bi se dalo na kak način iznebiti Riharda. Zato sta imela svak svoj razlog. Varuh, ker je hotel oteti premoženje svoji zlahti, podestá pa, ker se je bal, da mu bo nekega dne podjetni in brihtni Rihard spodmaknil županski stolček. Ugibala sta in ugibala pa udari podestá z obema rokama ob mizo ter se satansko zakrohoče. V lokavih očeh se mu iskri zavist in sovrašтво, da se mu je še celo varuh skoro odmikal. "Človek tuhta in tuhta", se je krohotal, "pa ga že držiš za vrat, samo z mezincem je treba ganiti." Nagnil se je k svojemu prijatelju in mu tiho zašepetal na uho: "Rihard je odločen protifašist in so mi prav dobro znana zborovanja, ki jih prireja s svojimi somišljeniki v gozdu pri Hudi luknji pod Kovkam. Pa saj to vedo vsi in Rihard je prepričan, da ga naši ljudje ne bodo nikoli izdali. Tudi jaz sem zaveden Jugoslovan", se je mogočno potrkal podestá po prsni, "in nimam nič proti temu, če Rihard vleče fašistične oblasti za nos, da bo pa isto delal tudi z mano in s tabo, tega pa ne trpim več."

"In kaj nameravaš", ga je nestrpno vprašal Varuh.

"Kaj nameravam! Hm, kaj nameravam. Kaj nisva rekla, da se je treba objestnega fanta na vsak način iznebiti. Ni treba, da ga naravnost izdava. Pokaževa fašistom samo sled, ki

jo že dolgo iščejo, in vse drugo bodo opravili sami brez naju. Kdo bo sumil, da sva ga prav midva izdala, fanta pa se bova le iznebila, da nama ne bo hodil čez pot nikoli več".

"Drugače res ne gre", se je vdal slednjič tudi varuh in na obrazu se mu je brala neka plahost. "Kaj", je boječe pristavil, "če bi naju njegovi prijatelji zavohali, slaba bi nama predla".

"Prepusti vso stvar meni", je skoro jezno rekel podestá in naglo vstal, "boš videl, da se bo vse lepo izteklo".

Odpravita se proti gostilni v vasi. Ko vstopita je bilo polno gostov. Pri posebni mizi je bil pevski zbor pri katerem sta bila tudi Rezika in Rihard. Ker ni bilo videti v gostilni nobenega nebodigatreba, so fantje in dekleta zapeli "Hej Slovani, kje so naše meje"... Ko so odpeli, je Rihard ukazal prinesiti vina. Podestá je vse to opazil in je pomenljivo pomežiknil svojemu tovarišu. Prišlo je na mizo tudi pecivo in zopet je stari lisjak opazil, kako je Rezika na skrivaj plačala natakariici.

Naj le zapravlja premoženje, se je natiho ma jezil varuh, saj ga ne bo dolgo več.

Marsikdo je zavidal razpoloženje pevskega zbora. Peveci in pevke so bili v resnici razigrane volje. Vedeli so, da bosta danes vse plačala Rezika in Rihard, ki ob takih prilikah nista nikoli štedila z denarjem. Naši fantje in dekleta pa so znali ceniti radodarnost obeh. Ko je Rezika ob košnji potrebovala mnogo delancev, jih je vedno lahko dobila. Rihard pa je imel posebne vzroke, da je večkrat tu pa tam plačal za pit, seveda vedno le toliko, da se ni nikoli nihče opijanal.

Ko so spravili pevci vse gostilniške prostore v najlepše razpoloženje, so vstopili oboroženi fašisti. Veselje je na mah potihnilo, kot bi vsem legla črna mora na srce. Mučno tišino je predramila Rezika, ko je glasno rekla in se pri tem zvonko nasmejala, da je preveč časa zaozerala, da mora takoj domov in če gre še kdo z njo.

"Pa res", se je smejal Rihard. "Dekleta morate iti pomagati materam večerjo kuhati in

krave molsti, mi fantje gremo pa na vas pod lipo in bomo gledali kako se bo kadilo iz dimnikov in kedaj nas boste poklicale večerjati."

Ko je pevski zbor zapustil gostilno, je zadržala lice pogrebnikov.

Fašisti so dobro opazili Rezikin prezir ter izzivalni poziv k odhodu, ko so oni vstopili. Grizli so si ustnice od jeze, da jih mlada ošabna posestnica vedno poniža, kadarkoli se pojavijo v njeni bližini. Aretirali bi jo takoj, če bi ji mogli dokazati kako kaznjivo dejanje.

Podestá se je zadovoljno hehetal v brado in mežikal z očmi fašistom, kot bi jim imel nekaj silno važnega povedati. Fašisti so takoj razumeli njegove poglede in so se z njim odstranili v posebno sobo. Po kratkem pomenku so naglo odšli, podestá pa se je mecaje roke povrnil k varuhu.

"Vse v redu", mu je pritajeno zašepetal na uho. "Označil sem jim natančno, kje se prireja protifašistični sestanki. Tudi Reziko imajo na sumu, pa kaj bi jo ne, saj si je moral videti kako jih je danes javno pred vsemi ponižala s tem, da se ji takoj neznanško mudi, ko so vstopili fašisti. Drugače bi pa še bogve koliko časa zapravljala denar s svojim lepim izvoljenecem. Obljubili so mi, da meni na ljubo ne storijo Reziki nič žalega. Seveda sem jim povedal, da je punca popolnoma pod vplivom Riharda. In odtod njeno protidržavno vedenje."

Varuh je bil zadovoljen, da se je vsled velike modrosti podestáta vse tako lepo izteklo. Vedel je, da fašistom diši Rezikino lepo posestvo in da če bi ji mogli le kaj protidržavnega delovanja dokazati, bi ji vse zaplenili ter naselili tja kakega italijana. Podestá pa je vse tako lepo ukrenil, da je tudi za Rezikino slabo obnašanje napram fašistom, odgovoren Rihard.

Pokojna noč je legla na vas ter objela vso okolico. Lunin svit je ležal nad pokrajino in visoko na nebu so se zvezdice dobrotno smehljale.

V gozdu pred Hudo luknjo, je bilo zbranih kakih dvajset mladeničev med katerimi so bili tudi študenti.

Rihard je stal na razpadajočem porobku naslonjen na obsežno bukev. Govoril je zborovalcem mirno, zamolklo, le iz oči mu je švigal ogenj. Ko se je skozi vejevje prikradla lunina svetloba na njegov obraz, se je zdel vsem ne navadno lep in vzvišen nad navadnimi zemljani. Zdelo se jim je, kot bi delal oporoko in da oni v duši prisegujejo na izvršitev.

Zarotniki niso najmanj slutili, da so izdani, četudi so bili za vsak slučaj pripravljeni.

Močna fašistovska četa jih je dobesedno obkolila. Vkljub premoči pa so se jih obotavljali napasti. Vedeli so pač dobro, da so tudi njih nasprotniki oboroženi, in da se bodo branili na življenje in smrt. Fašistovski tenente je odlo-

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BENES DE BILIK,
diplomirana na univerzi v Pragi in v
Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni,
vse ženske bolezni. Sprejema tudi noseče
v popolno oskrbo na dom.

Ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer

LIMA 1217, I. nadstr.

U. T. 23 Buen Orden 3389 — Bs. Aires

Dr. SAUL WAISBEIN Dra. BERTA WAI-
NER de WAISBEIN
zdravnik boln. Alvear Pregled od 3—8.
Otroške in notranje
bolezni. ZOBOZDRAVNICA
Pregled od 3—6.

AVDA. SAN MARTIN 2261

U. T. 59, Paternal 1632

čil, da se jih napade zahrbtno. "Ko počí prvi strel", je dal povelje mrzlo in rezko svoji četi, "naskočite nenadoma".

Z dvema fašistoma se je previdno bližal zarotniškemu taboru. Ko so bili že toliko blizu, da karabinka ni mogla zgrešiti cilj, je tenente sprožil.

Zborovalci so za hip kot okameneli, ko jim je Rihard s težkim vzdihom krvaveč padel naravnost v naročje.

Ko so fašisti začuli strel, so zagnali strašni vik in krik ter se kot pobesneli zagnali od vseh strani proti taboru zborovalcev. Predno pa so se dobro zavedli so bili zaviti v gost dim, da niso videli nikamor več. Tenente jih je pričel klicati s piščalko skupaj, kajti bal se je, da mu bodo strahopetei pobegnili. Odločil je naglo naj se taborišče znova obkoli zunaj dima. Ko se dim razkadi se bodo tako zarotniki sami prikazali. Mislite si pa razočaranje fašistov, ko se je dim nekoliko razkadir in so prišli bližje, ni bilo o zarotnikih ne duha ne sluha. Tenente je od jeze cepetal z nogami, ter ozmerjal svoje črnosrajčnike, da so jih barbarski slovensi ukanili s tem, da so napravili umetni dim ter v splošni zmedeni neopaženo izginili in s seboj odnesli tudi mrtvega ali ranjenega vodja. Neverjetno! In vendar jih ni nikjer. Fašistovski izvidniki so odločno tajili, da bi se mogli zarotniki izmuzniti, kajti železen obroč, ki jih je oklepal, se je samo za trenutek zmedel, pa je bil takoj zopet na mestu v tem času pa niso mogli neopaženo mimo in še z mrtvecem.

"V zemljo se tudi niso mogli vdreti", si je od jeze pulil lase tenente in pri tem mislil na bogato nagrado od Mussolinija, ki jo je takorekoč že v rokah imel.

"Tenente pogledajte sem", je zaklical eden fašistov, ter je pokazal na ozko odprtino med dvema ogromnima skalama.

"Ha", so se zablistale tenentetu oči in v duhu je videl visoko nagrado in morda celo povišanje. "Imenitno! Ptički so se kar sami vjeli v past. Iz tega groba ne bodo več prišli živi. Ha, ha, ha," se je krohotal od veselja in zmago-slavja, da so se mu kolena šibila. Ukazal je zastražiti duplino.

ZUBOZDRAVNICA

Dra. Samoilović de Falicov

in **FELIKS FALICOV**

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

Trelles 2538

Restavrant "OSORIO"

Edino slovensko zbirališče

Vsako nedeljo ples.

Lepi prostori, pripravno za svadbe
CENE ZMERNE — Prenočišče po 70 cent.

Se priporoča lastnik

EMILIO ŽIVEC

OSORIO 5085

PATERNAL

Jan:

Tako hodim mnog večer . . .

Tako hodim mnog večer
samotno gor in dol, . . .
ko ne najdem miru nikjer
za mojo srčno bol.

Na vrtu nagelj dišeč
se mi rudeče smehlja.
Gledam, gledam ga strmeč:
Kako da me pozna? . . .

Pa se spomnim deklice:
To je bilo tisti čas,
ko na oknu so cvetlice
zakrivale njen obraz!

In med rožami rudeč
je nagelj vztrepetal. —
Kot bi palo tisoč sreč
mi je v naročje pal!

Bil sem srečen in bogat! —
Oj draga, lahko noč! —
Ljubezen sladek je zaklad,
sem pel v zvezdnato noč . . .

Pa je prišel neki dan,
ko v cvetju bil je vrt
in solnce je sijalo v stan,
ko nekdo je pogrnil prt
mrtvaški! — In ona je šla spat! —

Tako hodim mnog večer
samotno gor in dol, . . .
ko ne najdem miru nikjer
za mojo srčno bol.

ZA KUHINJO

Čokoladni puding za tri osebe. V loncu raztopi pet dek sirovega masla, primešaj pet dek moke in mešaje prilij osminko litra mlačnega mleka. Med mešanjem naj malo prevre, da se testo loči od lonca. Nato testo odstavi in primešaj pet dek sladkorja, pet dek razmeščane čokolade in tri rumenjake. Ko si dobro zmešala, primešaj še trd sneg treh beljakov. Pudingov model dobro namaži s sirovim maslom, stresi vanj testo, ga razravnaj, zapri model in ga kuhaj v kropu 35 do 40 minut. Ko je puding kuhan, vzemi pokrov proč, puding pa zvrni na topel krožnik. Model pa pusti na pudinga še eno ali dve minuti, nato ga šele vzemi proč. Potem puding hitro nesi na mizo. K pudinga daš omako, ki jo takole pripraviš: zmešaj 35 dek sladkorja, štiri rumenjake, naribano lupinico ene limone in ene pomaranče; potem primešaj osem gramov prav suhe moke. V loncu pa zavri tri četrti litra belega vina in sok ene limone in ene pomaranče. Ko vino zavre, stresi zraven, mešaje seveda, zmešano testo in mešaj vse skupaj, da se dobro segreje, a zavreli ne sme. To omako daš v posebni posodi k pudinga.

Pisani narastek. Mešaj, da narase: 14 dek sirovega masla, 28 dek sladkorja in tri rumenjake. Potem primešaj osminko litra mrzlega mleka, 28 dek s pol zavitka pecilnega praška pomešane moke in nazadnje sneg treh beljakov. Zdaj testo razdeli v dva dela. V en del testa primešaj 10 dek kakava, ki si ga z mrzlim mlekom gosto zmešala. Nato testo s kakavom dobro zmešaj. Kozo ali proti ognju neobčutno skledo dobro namaži in deni vanjo eno žlico rumenega testa, eno žlico temnega testa, pač menjaje, da porabiš vse testo. Potem peči narastek v neprevroči pečici eno uro. Daš s segretim malinovim sokom na mizo.

Omočki na švicarski način. Zmešaj v skledi najprej pol kile moke in dve jajci, potem hitro prilij tri osminke mrzlega mleka in mešaj, da dobiš prav rahlo testo. Testo potem vsaj pol ure stepaj, da začne delati mehurje. Ko v loncu voda zavre, daš na lonec sito, ki se pa ne sme dotikati kroga. Sito mora imeti za mezinec velike luknje. Krop osoli. Zdaj stresi v sito testo in ga s kuhalnico mešaj tako, da padajo drobni omočki v krop. Testo mešaj tako dolgo skozi sito, da si vsega zmešala in porabila. Potem omočke previdno s kuhalnico v krogu premešaj, da se ne pirmejo na dnu lonca. Ko vro pet do deset minut in so vsi priplavalili na površje, so kuhani. Zdaj jih hitro na cedilu ocedi, polij še s kropom in ko so se čisto ocedili, jih stresi v kozo, v kateri si na sirovem maslu zarumenila drobtine. Omočke previdno premešaj, jih stresi v toplo skledo in jih daj s kako omako ali pa z mesom, ki si ga pripravila v kakšni omaki, na mizo.

PREDSEDNIK BRAZILJE NAŠ OBIŠČE

Getulio Vargas današnji predsednik Združenih držav Brazila bo obiskal predsednika Argentine v maju t. l. Pričakuje se da dospe v Buenos Aires 20. ali 21. imenovanega meseca.

Veliki zavod

"RAMOS MEJIA"

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914)

KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki.

ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicarelliju.

ZIVONE BOLEZNI: Nevrastenja, izguba spomina in šibkost.

REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ŽELODEC: upadel, raširjeni, kisline, težka prebava, bruhanje, rane.

ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRLO, NOS, USEŠA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

ŽENSKÉ BOLEZNI: maternica, jajčnika, neredno čiščenje.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Pregled brezplačno

GOVORI SE SLOVENSKO

Plaza Once

Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 3—12

PRIMORSKE VESTI

72 LETNI PLEŠNAR IVAN SE JE VRNIL TEŽKO BOLAN IZ ZAPOROV IN KAŽE ZNAKE BLAZNOSTI

Gorica, 14. decembra 1934. V zadnji številki smo poročali, da so aretirali ženo Rudolfa Karla iz Lomov. Medtem pa je prišla vest, da so jo po kratkem zaslišanju izpustili. — Konec meseca novembra je bil skupno z bratom Tončič izpuščen iz zaporov Plešnar Ivan, star 72 let, doma iz Lomov, potem ko je predsedel delj časa v zaporu. Ječa mu je pustila zaradi njegove visoke starosti nevarne posledice. Njegovo zdravlje je bilo zelo kritično. Mož leži že ves čas v postelji z visoko mrzlico in kaže vse znake blaznosti. Bati se je, da ne bo več ozdravil. Ker se njegovo že itak nevarno stanje vsak dan slabša. Ljudstvo je Plešnerjeva bolezen silno razburila, ker se boji, da se ne bodo vrnil tudi tisti, ki so še sedaj zaprti, uničeni in bolani. Po tem primeru lahko sklepamo, da tudi z ostalimi črnovrškimi aretiranci nečloveško postopajo in je zato ljudska bojazen upravičena.

DIVJE POSTOPANJE Z NAŠIM ČLOVEKOM Dogodek v Čadrgu

Bohinjska Bistrica, 7. decembra 1934. V sredo 5. 12. sta prišla v Čadrg, malo vas v tolminskih hribih, dva karabinerja. Pri Rutarjevih sta naredila hišno preiskavo. Nato sta namignila Jakobu Rutarju staremu 34 let, po poklicu mlekarju, da naj stopi pred hišo, ker morata z njim nekaj važnega govoriti. Rutarjima je sledil, a od tu je moral z njima v Tolmin. Med potjo, ko je šel s karabinerjema po strni stezi navzdol, sta ga pretepala. Ko je mlajši brat Matija opazil, da sta karabinerja odpeljala Jakoba, je šel za njimi. Naši ljudje so že navajeni na metode karabinerjev, ki pod pretvezo zaslišanja, informacij, razgovora itd. odpeljejo človeka in potem ga ni več nazaj. Bila je že noč, ko je Rutar Matija po bližnjicah prišel do jame, ki je poleg mostu nad Tolminko. Tu je slišal kako karabinerja psujeta in pretepata brata. Ko so prišli mimo, je zakričal bratu, nakar sta oba bežala proti meji. Karabinerja sta streljala za njima, a brata Rutarja sta po več urni naporni hoji vsa izmučena pribežala čez mejo. Jakob Rutar je bil ves pobit in je imel na glavi znake puškinega kopita.

MILIČNIKI HOČEJO Z PRETEPOM IZSILITI PRIZNANJE

Postojna, dec. 1934. Pred časom so v Novem svetu aretirali miličniki delavca Ivana Cigaleta, starega 27 let, sina tamkajšnjega posestnika. Aretirali so ga pod sumnjo, da je tihotapil konje čez mejo. Ker je zanikal in ni hotel priznati, kar so ga dolžili popolnoma neutemeljeno, so ga pričeli pretepati, da bi s tem topli štirikrat do nezavesti s palicami, žilovka-izsilili priznanje. Tako so ga v dveh urah premili, a kadar je padel na tla še s čevlji. Po telesu je dobil več nevarnih notranjih poškodb, zlasti pa so mu ranili miševčevje na eni roki, ki je ne more več premikati. Mladenič je radi tega za vsako težje delo popolnoma nezmožen. Povdariti moramo, da je bil pri vsem popolnoma nedolžen.

TRGOVEC MANFREDA IZ SVETE LUCIJE ARETIRAN

Gorica, dec. 1934. V Sv. Luciji so aretirali in zaprli znanega trgovca in posestnika Manfreda. Imenovani trgovec je bil povabljen na nek fašističen banket, ki so se ga morali udeležiti vsi veljaki kraja in okolice. Ker je bil nujno zadržan, je prišel na banket nekoliko pozno. Tu je prišlo do prerekanja. Kmalu nato so napovedali Manfredi aretacijo, ga odpeljali najprej v Tolmin in nato v goriške zapore ter ga obdolžili, da je na banketu razžalil Mussolinija. Druge podrobnosti in usoda obdolženca nam ni znana.

MONS. G. SIROTTI — KOMENDATOR

“Za Italijo in Dučeja...”

Trst, 15. decembra 1934. V prejšnji številki smo pinesli vest, da je Sirotti imenovan za komendatorja italijanske krone. Tržaško časopisje je ob tej priliki radostno objavilo kratke in tudi daljše komentarje ter posebno povdarjalo njegove zasluge, ki jih je “nabral” v goriški nadškofiji, posebno na polju italijanizacije. Pripominjamo, da so te zasluge, kot smo že večkrat dokazali, v kričečem nasprotju z načeli katoliške cerkve in Vatikana, ki je s tem prikrito privolil v vse njegove akcije proti slovenskim vernikom in duhovnikom. Zato je dobil kolajno in priznanje. Dne 5. t. m. se je večja deputacija oblasti z županom na čelu podala v koprsko semenišče, kjer se je vršila v veliki dvorani “pomembna” cerimonija. Sirotti se je zahvalil in zagotovil, da bo tudi v naprej deloval za Italijo in dučeja.

VELIKE RACIJE PO GORIŠKEM

Aretacije zaradi slovenskih letakov

Gorica, 15. decembra 1934. Poročali smo, da je bilo pred kakimi tremi tedni raztrešenih

po nekaterih krajih Goriške mnogo slovenskih letakov nacionalne vsebine. Ker so bili raztreseni po cestah, so oblasti sumile, da jih je razmetala oseba, bodisi z motorjem, avtomobilom ali vsaj dvokolesom. Sledile so številne aretacije. Vsi moški, ki so bili tistega dne zunaj, so bili pridržani v zaporih, dokler niso dokazali svoje prazdevnosti. Zlasti so določili dolgo one, ki imajo kako vozilo. Zgledalo je kot bi bila najmanj revolucija. Toliko ljudi javne varnosti še nikoli ni bilo na naših cestah. Skoro vse aretirane so po kratkem zaslišanju izpustili in ni nam znano točno o končnem izidu tega progona. Gotovo pa je, da je bila to ena največjih policijskih akcij zadnjega časa, kar jih je bilo na zunaj zaznati.

ŠTIRJE MLADI ŠTUDENTI ARETIRANI IN ODPELJANI V KOPDSKE ZAPORE

Reka, decembra 1934. V sredo dne 5. t. m. so v vlaku iz Reke v Trnovo aretirali štiri srednješolce. Dva brata Rebec, Butinar in še neki drugi, katerega ime nam ni znano, vsi doma iz Trnovega, so se domov peljali iz Reke, kjer obiskujejo srednjo šolo. Med potjo so bili vsi štirje aretirani, odpeljani na Reko in od tam v Koper. Kolikor nam je znano so obdolženi protidržavnega rovarjenja. Imenovani študenti so bili poleg drugih vedno posebno nadzorovani v vlaku, v šoli in tudi doma v Trnovem. Javni organi so jih napadali zato, ker so v vlaku govorili slovensko. Pred kratkem je bil zaradi tega eden izmed aretirancev celo oklofutan. Iz vsega je razvidno, da se je aretacija že delj časa skrbno pripravljala od strani fašističnih činiteljev in so morali inscenirati to aretacijo samo zato, da bi svoje nepravilno postopanje opravičili pred javnostjo. Nenadna aretacija je zbudila med domačini, zlasti med reškimi dijaštvom razburjenje in ogorčenje.

Medicina News

Največja klinika v Buenos Airesu. Ordinira 10 zdravnikov specialistov.

12 ODDELKOV

Oddelek za vernične bolezni in sifilis. Plačevanje od \$ 10 dalje mesečno.

Blenoragija. Brezbolestno, gotovo in hitro ozdravljenje.

lišaj, itd. — Porodi, zgodnji porodi, neredno perilo.

Oddelek za ženske. Sprejema zdravnica in zdravnik specialist vsak zase. Za notranje in zunanje bolečine vseh vrst; maternica, ajčnik, čiščenje itd., izpuščaji, lišaj, itd.

Nacelnica tega oddelka je zdravnica, diplomirana v Parizu in Bs. Airesu, specialista v ŽENSKIH IN OTROŠKIH BOLEZNIH, z mnogoletno prakso, KI GOVORI SLOVANSKE JEZIKE

Klinika general. Jetika, sree, želodec, obisti, čreva itd.

Oddelek za jetične. Posebni pregled po novem načinu.

Oddelek žarki X. Radioskopija, radiografija \$ 10 za vsako.

Električni oddelek. Prozorno luč. Žarki ultra violeta infra rubeča itd.

Oddelek specialistov za otroke.

Laboratorični oddelek. Razkroj krvi vseh vrst in narave.

Sanatorični oddelek. Dognanje kakoršnekoli bolezni, po nizkih cenah.

Natančni pregled od zdravniške specialista računamo \$ 3.—

Brezplačen pregled za venerične bolezni

VGODNO PLAČEVANJE

Ordiniramo od 9—12 in od 15—21. Ob nedeljah in prazniki od 9—12.

GOVORIMO SLOVENSKO

28 SUIPACHA 28

ARETACIJA V KORTAH RADI ANONIM- NEGA PISMA

Trst, decembra 1934. Prve dni septembra so aretirali v Kortah pri Izoli 21 mladeničev. Zgodilo se je to kmalu potem, ko je prišel iz Kalabrije učitelj, ki je zabranil domačinom vsako zabavo. Ljudstvo je bilo vsled tega ježno. Od tistega dne so pričela prihajati na nje-ga anonimna pisma, ki so bila tudi polna napadov proti fašizmu. Ko so tako aretirali te fante so jih držali nad dva meseca v zaporih kljub temu, da so primerjali pisavo vseh in bi lahko takoj ugotovili, da ni nihče med njimi pisal anonimnih pisem.

Po dveh mesecih pa se je javilo oblastem enko deklet, ki je pisalo v zvezi s svojo tovarišico dotična pisma. Ko so obe zaprli, so izpustili razen štirih vse fante. Ostale so obdržali še dalje v zaporih in o njihovi usodi ni do sedaj nič znanega. Dekle, ki je pisalo pisma, je v zaporih znorelo in so jo oddali v no-rišnico.

ZADNJE SLOVENSKO DRUŠTVO SE JE "PROSTOVOLJNO" RAZŠLO

Slovensko čebelarstvo društvo v Gorici — naše zadnje društvo

Gorica, 15. decembra 1934. Pretekli mesec so na obnem zboru slovenskega čebelarstva društva v Gorici člani sklenili prostovoljni razid. To društvo je bilo zadnje v slovenskih krajih sploh in je štelo okoli 300 članov. Po agilnosti je bilo med prvimi. V zadnjih letih je nastal v delovanju društva popoln zastoj, kljub temu, da se med v Italiji prodaja še kolikor toliko po ugodnih cenah. Članstvo se ni več odzivalo vabilom za razne sestanke in občne zборе, tako je bilo n. pr. na enem prejšnjih občnih zborov prisotnih okoli pet članov. Glavni vzrok temu položaju je bil pač strah pred političnim zasledovanjem.

Slovenska gostilna in trgovina jestvin

Shajališče naših rojakov

VELIKI IN PRIJETNI PROSTORI
z igriščem za kroglice in keglje

Vsako nedeljo ples

Dobra postrežba

ZMERNE CENE

TRELLES 1167

(Pol kvadre od Gaona 2400)

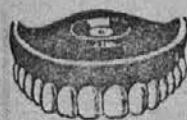
Buenos Aires

U. T. 59 - 2382

VSI ROJAKI SO DOBRODOŠLI

CLINICA DENTAL DEL PLATA

Dr. Carlos Ch. Lalanne

Specijalni aparati za perforacije paladarja. Zlate krone 22 karatne \$ 16. — Garantirano delo. — Posvetovanja brezplačno.

CARLOS PELLEGRINI 311
esq. SARMIENTO

Sprejema vsak delavnik od 9—11.30 in od 14—18.

IZ JUGOSLAVIJE

Samomor zaradi nesrečne ljubezni. Pri neki družini v rdeči hiši na Poljanski cesti v Ljubljani je služila 23letna Antonija Gasperčeva, rojena v Pregradi, občina Desenič na Hrvatskem. Prišla je približno pred dvema mesecema in so jo imeli pri hiši zaradi njenega lepega in mirnega vedenja zelo radi. Mladenka je bila doma iz boljše hiše in ji prav za prav ne bi bilo treba služiti. Menda je bil glavni vzrok da je prišla v Ljubljano, brezmejna ljubezen do fanta, ki služi zdaj pri vojakih v Ljubljani. Prevelika ljubezen, v kateri je bila kruto varana, jo je pa tudi poglala v smrt. Ko je gospodinja zjutraj te dni vstala in stopila v kuhinjo, je takoj začutila oster duh po plinu in videla je, da je plin odprt in da uhaja. Naglo je zaprla plin ter pristopila k postelji, na kateri je ležala Gasperčeva. Mladenka se ni več genila.

Deklico z dvema glavama je rodila te dni žena kmeta Matije Hermana v Rumi. Mestni fizik, ki je novorojenčka pregledal, je izjavil, da je morala mati v času nosnosti pasti ali na kak drug način poškodovati detetovo glavo, kar je imelo za vzrok formiranje dveh glav. Detetovo telo je sicer normalno, samo otrok ne more sprejemati hrane, zaradi česar je obsojen na smrt.

Živa zakopana. 55letna Jelica Mužarjeva, žena posestnika, mati osmih otrok, je bolehalo že deset let, ob koncu novembra letos pa je umrla. Pokopali so jo na župnem pokopališču v Petrovskem. Ker je bil pri pogrebu že mrak, grobar ni povsem zagrebel jame, ampak je zmetal na krsto le toliko prsti, da je pokrtil krsto. Ko je drugo jutro prišel, da bi zmetal na krsto še ostalo zemlje, je na svoje presenečenje zaslišal iz groba zamolkel ropot. Isto so slišali tudi trije kmetje, ki so šli zjutraj mimo groba. Grobar je takoj šel k župniku ter mu sporočil, kaj je slišal. Odkopali so grob in odprli krsto. Ko so dvignili pokrov, so našli pokojnico v čunem položaju. Obraz je bil obrnjen na levo stran, okrog ust in nosu je bila krvava, spodnja ustnica pa je bila ranjena. Leva roka ji je ležala na prsih desna pa ob

telesu. Usta so bila odprta, obraz pa v strašni grozi iznakažen. Zadevo so takop prijavili sreskemu načelnstvu v Krapini, ki je poslalo zdravniško komisijo. Zdravniki so pregledali truplo pokojnice in ugotovili, da jo je najbrž zadela kap in da je bila v takem stanju pokopana. V grobu pa se je zadušila in umrla. Ko se je komisija prepričala, da ne gre za zločin, so pokojnico spet pokopali.

Rokovnjaštvo okrog Boča. Iz Poljčan nam pišejo: Zaradi tatvin in drugih pregreškov znani 20letni France K. je postal kar cel rokovnjač. V začetku jeseni so ga zalotili, ko je kradel grozdje, obleko, denar in kar mu je prišlo pod roko. Hotel se je namreč ženiti, pa si je za svatbo vse lepo priskrbel. Ko so ga razkrinkali, je pobegnil in se skrival. Dne 7. t. m. se je zgođaj zjutraj pojavil v Poljčanah. Splazil se je v hlev posestnika Simona Roberja in mu odvedel lepo rejeno kravico. Gospodar je tistega jutra vstal že ob štirih. Takrat je bila kravica še v hlevu, čez pol ure pa je že ni bilo več. Obvestil je o tem orožnike, ki so šli takoj vestno na delo. Tudi Rober sam je zasledoval rokovnjača. Po dolgem iskanju ga je res našel na Boču s kravo. Ko je France zagledal Roberja, je pobegnil v gozd, kjer se zdaj skriva. Prav po rokovnjaštvu diši tudi razcefran listek, ki so ga našli na praznik nalepljenega na brzojavnem drogu. Na listku je bilo prav nerodno napisano: "France K. si je sam vzel smrt. Obžalujemo kot kolegi. Nazadnje je rekel: "Adijo vas domača." Blizu na Boču ležiš, mi še pa gremo po svetu." Orožniki, ki so listek spravili, in ostala javnost ne dvomi, da se je rokovnjač spet enkrat poigral z ljudmi, kakor je že večkrat storil.

Diplomirana babica

ANA CHARPOVA

v Pragi in Buenos Airesu

Ima odlogetno prakso v porodnišnici v Pragi in v bolnici Rawson v Bs. Airesu. Sprejemajo se penzionistke, posebno s kampa.

Calle CABRERA 311

U. T. Palermo, 2383

Ako hočete biti zdravljeni od vestnega in olgovornega zdravnika
zatecite se na

CLINICA MEDICA CANGALLO

Zdravljenje po ravnateljju dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje — Blenoragije - Kapavca
AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE
PO FRANCOSKIH IN NEMŠKIH NAČINIH

SPOLNE (606 - 914)

Krone in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNA

ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni

ZARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

GOVORI SE SLOVENSKO

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

CALLE CANGALLO 1542

ZANIMIVOSTI

Ozdravljene klepetulje

V N. so imele ženske to lepo lastnost kakor pač še marsikje na svetu, da so do kosti obrale vsakogar, ki so se ga lotile. Tako strupene jezike so imele, da niso bili varni pred njimi ne fantje ne možje. Gospod župnik je večkrat lece grajal to njihovo trdovratno grdobijo, toda vsi opomini so ostali skoro čisto brez uspeha. Kar ni uspelo župniku, se je naposled posrečilo mežnarju.

Ko se je približal praznik svetega Antona, farnega patrona, naroči župnik mežnarju, naj lepo osnaži in okraši cerkev, da bo vse v redu za žegnanje. Mežnar res začne čistiti in ometati prah in pajčevine ter nositi rože in zelenje v cerkev. Nazadnje se loti še kipa svetega Antona. Kip je bil lesen in že silno star, pa tako zaprašen, da bi bil imel ubogi mežnar res dosti posla, ako bi ga bil hotel prav pošteno očistiti. No, komaj se loti glave, začne brenčati okrog oltarja in kipu odpade glava. V trhlem lesu so se bili namreč vgnezdili sršeni. Mežnar ves prestrašen in skoro obupan sam ne ve, kaj bi začel! Tik pred žegnanjem, pa taka nezgoda!

V stiski se domisli čevljarja, ki je bil prav na las upodoben svetnikovemu kipu. Gre tedaj k njemu in mu potoži svoje gorje ter ga zaprosi pomoči. Objubi mu tudi lepo nagrado, na kar seveda čevljar takoj pristane.

Zjutraj pride še pred svitom v zakristijo, kjer ga mežnar lepo opremi in postavi na oltar. Posebej mu še naroči, da mora biti vse dopolne čisto miren, da ne sme nobene blekniti in naj k večjemu včasih malo trenje z očmi. Čevljar zvesto obljubi, da se bo ravnal po mežnarjevih navodilih.

Ko mežnar odzvoni jutrnico, odklene cerkev. Ljudje začno prihajati, zlasti ženske so zgodnje. Vsaka ima kakšno prošnjo za sv. Antona. Čevljar posluša. Dasi ga včasih lomi smeh, se korajžno premaguje in čisto mirno stoji na podstavku.

Ko pride na vrsto "ofer", se pa splašijo sršeni, ki so še ostali razkropljeni po cerkvi. Ker je le preveč ljudi, začno iskati živalce svoje gnezdo in začno obletavati čevljarjevo — Antonovo glavo. Ko ne najdejo vhoda, ga začno pikati, zdaj v lice, zdaj na čelo, zdaj spet v nos, da je ubogi čevljar — Anton že ves solzan in potan od bolečin. Ker se ne sme ganiti, se živali tudi ne more otresti. Nazadnje, ko je le že prehudo, skoči z oltarja in jo jadrno odkuri iz cerkve.

Comodoro Rivadavia, kje rse nahajajo veliki petrolejski vreli pri katerih so zaposleni tudi naši rojaki. Zanimivo bi bilo, če bi kdo opisal kakšne so razmere tam.

Župnik, ki o vsem tem ni ničesar vedel, se tako prsetraši, da se ganiti ne more, ljudje pa v trumah beže iz cerkve. Zlasti urne so ženske, ki so bežečemu tik za petami.

"Oh, ljubi sveti Anton." vpijejo vse vprek, "ali nas boš res kar zapustil?"

"Res! Ste prehudobne", se odreže bežeči in še bolj pospeši korak.

Od tistihmal so se klepetulje v N. poboljšale. Oltar je dobil nov kip sv. Antona, opisani čevljar pa čedno nagrado.

Mežnar dolgo ni izdal skrivnosti o svetnikovem begu, ko pa se mu je jelo nagibati življenje h kraju, je le povedal, kako je bilo. Seve, žensk je bilo sram in zato tudi niso hotelo verjeti mežnarjevim besedam. Ali še danes se jim tam človek do smrti zameri, ako jih pobara, kdaj pojdejo spet loviti svetega Antona...

Ivan Albrecht.

KAKO SKRBI STALIN ZA SVOJO OSEBNO VARNOST

Neki Anglež, ki je pred kratkim prepotoval Rupsijo, objavlja svoje spomine in opisuje v njih stroge ukrepe, ki so bili storjeni za osebno varnost tako zvanega rdečega cara Stalina. Iz njegovega opisa posnemamo, da ima Stalin posebno avtomobilsko cesto od Moskve do svojega posestva, ki je oddaljeno 45 km od mesta. Cesta je najlepša med vsemi cestami Rusije in je vsa asfaltirana. Ob cesti neprestano hodijo stražniki. Pa četudi ruski diktator ne hodi po cesti, ne sme biti na njej nobenega drugega vozila. Zaradi te ceste so zaprti ulici, električna železnica pa je morala napraviti velik ovinek, tako da je Stalinova zasebna cesta popolnoma svobodna. Stalinovo po-

sestvo je bilo poprej last nekega milijonarja, lastnika zlatih rudnikov. Posestvo je obdano z velikim parkom, ta pa z debelim zidom iz opeke. Na nekaterih važnejših mestih je zid celo pojačen z jeklenimi ploščami. V krogu 10 km okrog Stalinevega posestva se ne sme graditi nobena hiša. Pri vhodu stoje dan in noč močne straže in le redki so srečniki, ki jim je dovoljen dostop do diktatorja boljševiske republike. A četudi dobi kdo izrečno dovoljenje, ima pri vstopu na Stalinova tla velike situosti. Od pet do glave ga preiščejo strogi stražarji, ki mu šele na posebno dovoljenje poveljnika straž dovolijo vstop do diktatorja. Hiša, v kateri Stalin stanuje, je podobna majhnemu gradu in ima vse polno temnih in skrivnostnih odnikov, tako da se človek komaj znajde v njej. Stalinova delovna soba in spalnica in vsi drugi prostori, v katerih biva, imajo okna na dvorišče.

PRAKTIČNI NASVETI

V sadnih lupinah in tik pod njimi je mnogo zelo dragocenih snovi, posebno vitaminov. Zato je najbolje, če jemo sadje samo oprano, a neolupljeno. Vendar je lupina težko prebavljiva in kdor ima slab želodec, naj sadje vselej olup. V ta namen položimo sadje v vročo vodo, ga vzamemo čez čas spet ven in ohladimo. Potem koža kar sama odstopi in jo z lahkoto odstranimo.

Kadar se ti zaleti, je najbolje, da dvigneš roki kvišku, kakor da bi se hotel dotakniti strepa. Na ta način dvigneš prsni koš in pljuča pridejo v položaj, v katerem se najlaže osvobodijo ovire v sapniku.

RECUERDE **IMI** INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL

BLENORRAGIA SIFILIS Y DEMAS VENEREAS

EL INSTITUTO MAS ANTIGUO ATENDIDO POR MEDICOS

BRASIL 923 PLAZA CONSTITUCION DE 10 A 12 DE 15 A 21

Sin lavajes Sin dolor

SELITVE V MESTU IN NA DEZELO
ZA ZMERNE CENE

PREVOZNO PODJETJE

RAFAEL TURK

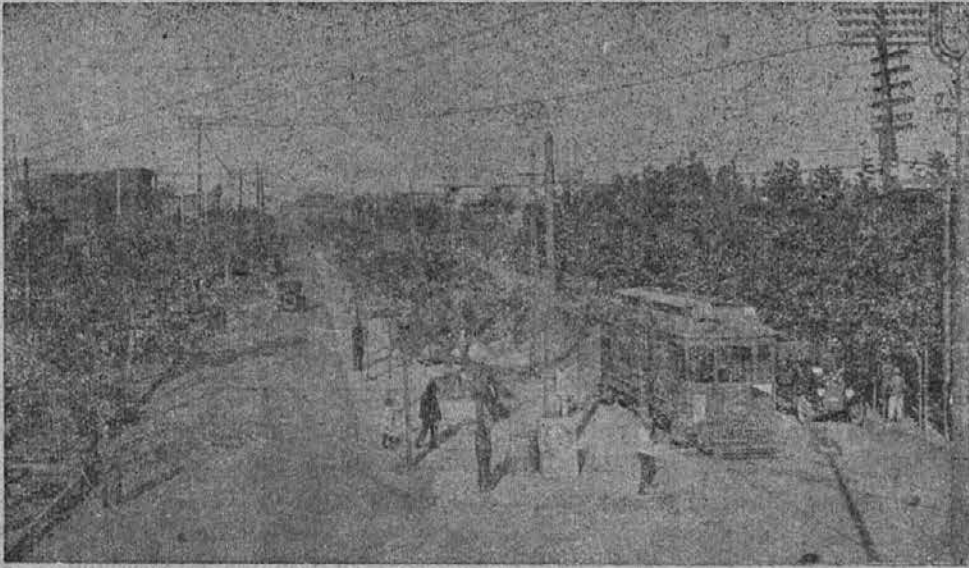
OSORIO 5085 esq. WARNES 2200

U. T. 59-2505 in 59-3667

Izdajajo: Slovenska prosvetna društva v Argentini.

Za pisanje odgovarja: Uredniški odbor.

Urejuje: Jan Kacin

BERISO: Tu se nahajajo velike klavnice (frigorífiki) v katerih so zaposleni številni naši rojaki, posebno Hrvatje. Tam blizu v La Plati je tudi Jugoslovansko društvo "Kosovo"

Da vrata ne škripljejo, je treba namazati tečajje z lojem, v katerega smo vgneti grafitnega praška.

ISKRE

General Radecki je obiskal polk kranjskih Janezev. Kakor je bila njegova navada, je na vsakega vojaka stavil troje vprašanj: Koliko si star? Koliko let služiš? Ali tvoji starši še živijo? Vsak vojak se je naučil, da mu je na vsa tri vprašanja odgovoril po nemško.

Pri nekem vojaku pa je Radecki vprašanja zmešal in ga vprašal najprej, koliko let služi.

**

"Dva in dvajset let", odgovori Janez.

Radecki se začudi in vpraša, koliko pe star.

"Dve leti!" pravi Janez.

"Sedaj pa ne vem, kdo je neumen, ti ali jaz?" pravi Radecki.

"Obadva, gospod general", se odreže Janez.

**

Jožek je prišel v šolo in učiteljica ga vpraša, če že zna šteti do deset.

"O, še veliko več!" se pohvali Jožek.

"No, povej kaj znaš."

Jožek prične: "Ena, dve, tri, štiri, pet, šest, sedem, osem, devet, deset, fant, baba, kralj, as."

**

Vse se mu smehljajo.

Dušan: "Meni se vse ženske smehljajo?"

Miran: "Kaj si milijonar?"

Dušan: "Ne, temveč fotograf."

**

Ropotanje

Čebular se je pritoževal nad sosedi v višjem nadstropju: "Pomislite, pozno snoči so ljudje ropotali z nogami in celo s palico bili po tleh!"

Prijatelj: "Nesramnost! Vi ste se seveda zbudili?"

Čebular: "Ne, delal sem še."

Prijatelj: "Kaj ste a delali?"

Čebular: "Vadil sem se na pozavni."

**

Moderni otroci

Mati našeška sinčka, ker je prinesel slabo izpričevalo iz šole: "Ali veš, kaj se zgodi z lenuhom, ki se slabo uči?"

"Vem, mama, oženiti se mora z bogato nevesto."

GIBANJE POTNIŠKIH PARNIKOV

Iz Evrope dospejo:

Januarja:

18—Almanzora (iz Southampton, 10. 1.)

21—Oceania (iz Trsta 5. 1.)

24—Monte Olivia (iz Hamburga 9. 1.)

Odplovejo:

Januarja:

23—Almanzora (v London 12. 2.)

24—G. S. Martin (v Hamburg 19. 2.)

25—Oceania (v Trst 14. 2.)

26—C. Palos (v Hamburg 23. 2.)

VREDNOST DENARJA

	Nakup:	Prodaja:
100 dolarjev	398.60	402.70
100 ital. lir	33.70	34.10
100 dinarjev	8.20	8.90
100 frankov	26.3	27.—
100 čeških kron	16.—	17.—
1 funt šterling	19.45	19.75

Quilmes Cristal Quilmes Bock

elaboradas con las mejores materias primas: lupulo fino y pura malta argentina
botellas de Un litro
especial para familias.

DR. S. SCHAVELZON

Vodja klinike v bolnišnici Muñiz

VENERICNE BOLEZNI

moderno in hitro zdravljenje.

NOTRANJE BOLEZNI

srece, pljuča, želodec, obisti, reumatizem, kri itd.

GOSPE: Rezervirani prostori.

OČI - UHO - NOS - GELO - ŽARKI X
ULTRAVIOLETA - DIATERMIA

SPECIALISTI za vsako bolezen.

NI KLINIKA

Pueyrredón 936

U. T. 47 — 8416

Sprejema od 8 do 10, 14 do 16 in 19 do 21.
Ob nedeljah od 8 do 9.